

Elsschot en Wilmink

Beschrijving

In het vorige bericht gaf ik al aan slechts één gedicht uit het hoofd te kunnen declameren. Verder is mijn poëtische ontwikkeling blijven steken bij het onthouden van enkele strofes uit gedichten, zoals:

*...tussen droom en daad staan wetten in de weg
en praktische bezwaren,
en de weemoed die des avonds komt,
en niemand kan verklaren...•*

Het blijkt een, door mij verbasterd, onderdeel te zijn van het gedicht *Het Huwelijk* van Willem Elsschot (1882-1960):

Willem Elsschot (1882-1960)

Het Huwelijk

Toen hij bespeurde hoe de nevel van de tijd
in dâ??ogen van zijn vrouw de vonken uit kwam doven,
haar wangen had verweerd, haar voorhoofd had doorkloven
toen wendde hij zich af en vrat zich op van spijt.

Hij vloekte en ging te keer en trok zich bij de baard
en mat haar met de blik, maar kon niet meer begeren,
hij zag de grootse zonde in duivelsplicht verkeren
en hoe zij tot hem opkeek als een stervend paard.

Maar sterven deed zij niet, al zoog zijn helse mond
het merg uit haar gebeente, dat haar toch bleef dragen.
Zij dorst niet spreken meer, niet vragen of niet klagen,
en rilde waar zij stond, maar leefde en bleef gezond.

Hij dacht: ik sla haar dood en steek het huis in brand.
Ik moet de schimmel van mijn stramme voeten wassen
en rennen door het vuur en door het water plassen
tot bij een ander lief in enig ander land.

Maar doodslaan deed hij niet, *want tussen droom en daad
staan wetten in de weg en praktische bezwaren,
en ook weemoedigheid, die niemand kan verklaren,
en die des avonds komt, wanneer men slapen gaat.*

Zo gingen jaren heen. De kindren werden groot
en zagen dat de man die zij hun vader heetten,
bewegingloos en zwijgend bij het vuur gezeten,
een godvergeten en vervaarlijke aanblik bood.

Dit doet denken aan een andere favoriet van mij: â??Echtpaar in de treinâ? van Willem Wilmink (ook al eens eerder naar gerefereerd op deze site):

Echtpaar in de trein

voor Wobke

Met de allerliefste in een trein
kan aangenaam en leerzaam zijn.
De prachtig vormgegeven stoel
geeft allebei een blij gevoel.

Voor 't verre reisdoel kant en klaar
zit ik dus tegenover haar.
De trein maakt zijn vertrouwd geluid
en zij rijdt vÃ³r-, ik achteruit.

We zien dezelfde dingen wel,
maar ik heel traag en zij heel snel.
Zij kijkt tegen de toekomst aan,
ik zie wat is voorbijgegaan.

Zo is de huwelijks staat:
de vrouw ziet wat gebeuren gaat,
terwijl de man die naast haar leeft
slechts merkt wat zijn beslag al heeft.

Van nieuw begin naar nieuw begin
rijdt zij de wijde toekomst in,
en ik rij het verleden uit.
En beiden aan dezelfde ruit.

Willem Wilmink (1936-2003)

Datum aangemaakt
2025/01/16